

George Arion
Trucaj

Copyright © 1987 by GEORGE ARION
Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2017 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1
e-mail: office@crimescenepress.ro
tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43
www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARION, GEORGE

Trucaj / George Arion. - București : Crime Scene Press, 2017
ISBN 978-606-94295-3-2

821.135.1

Coperta colecției: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: ALEXANDRU ARION

Corectură: MANUELA RUXANDRA ARION

Tehnoredactor: MIHAELA DAMIAN

Bun de tipar: aprilie 2017

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

George Arion

Trucaj

CRIME SCENE PRESS
2017

Respect pentru oameni și cărti

Din 1997, Libris este cel mai mare lanț de librării din România.

Az 2007, Libris este cel mai mare lanț de librării din România și cel de-al doilea în Europa Centrală și de Sud-Est.

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

Cărți în română și în engleză, cărți de poveste, cărți de jocuri și jocuri de rol, cărți de școală și cărți de divertisment.

Alte produse și servicii oferite de Libris sunt: serviciile de închiriere de cărți și de reviste, serviciile de achiziție online și serviciile de livrare la domiciliu.

Cele mai mari librării din România sunt situate în București și în Capitală.

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

PREFER CĂPSUNI

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

În cadrul rețelei Libris sunt deschise 13 librării în București și în orașe precum Arad, Craiova, Constanța, Deva, Iași, Mediaș, Oradea, Piatra Neamț, Sibiu, Timișoara și Uzhgorod. În plus, Libris este disponibil online pe site-ul www.libris.ro și prin aplicația mobilă Libris Go.

1.

La începuturile carierei mele de ziarist, pentru că am confundat gândacul de Colorado cu Tânărul anofel („copiii din comună și-au adus o contribuție însemnată la alungarea Tânărului anofel care făcea ravagii pe ogoarele noastre” – sună fraza cu pricina), am fost trimis într-un oraș de provincie ca să scot o revistă de jocuri distractive. Fantezia mea, îndeobște dezlănțuită, se putea desfășura în voie în acest domeniu. Eram încredințat că toți cititorii de astfel de reviste se săturaseră de sabloanele cu care îi milostiviseră, din belșug, până atunci ceilalți confrății.

În scurt timp, primul număr a apărut pe piață. La câteva chioșcuri am văzut cu mulțumire cât de repede s-a epuizat stocul de reviste *Patima grilei*. Am înțeles, încă o dată, de cât interes se bucură acest gen în masele de cititori. Satisfăcut că am izbutit să le trezesc interesul, m-am dus la birou hotărât ca numărul următor să fie și mai atractiv.

De-abia m-am așezat la masa de lucru că telefonul a și sunat.

– Alo? Dumneavoastră redactați revista *Patima grilei*? s-a auzit o voce de bărbat Tânăr.

– Da, i-am răspuns eu, bănuind, bucuros, că de pe acum voi înregistra ecouri favorabile în legătură cu publicația pe care tocmai o trimisesem spre vânzare.

– Nu cumva la pagina patru, grila careului *Doi ori doi plus cinci fac trei* este de la un alt careu?

– Nu.

– Foarte ciudat, a zis individul. Pare a fi o încurcătură.
– La noi nu se poate întâmpla nicio încurcătură, l-am liniștit eu. Încercați să dezlegați din nou careul. E o chestiune de răbdare și perspicacitate. Succes!

A închis fără să mai adauge nimic.
Peste câtva timp am auzit în receptor glasul unei băbuțe.

– Maică, a zis ea, aproape plângând, am optzeci de ani, dar până acum n-am auzit că rododendronul e un mamifer biped cu doi colții, vegetarian șase luni ale anului și carnivor celelalte luni. Îl socoteam o plantă.

– Într-adevăr, există o plantă cu același nume. Dar e și un mamifer foarte rar, pe cale de dispariție. Trăiește în Australia, de-aia nu e prea cunoscut la noi. Din păcate, mulți îl confundă cu ficusul.

De-abia am pus receptorul în furcă și telefonul a sunat din nou.

– Alo! Cine e imbecilul care la careul *Oameni celebri în situații ciudate* a dat ca inventator al roții olarului pe Edison?

– Amicel, l-am luat eu urgent la rost. Aici e o redacție serioasă. Injurile lasă-le la cafenea când iei un păharel mai mult. Noi lucrăm pentru desfășarea cititorului și orice iritare ne poate fi fatală. Suferă zeci de familii dacă nu suntem ingenioși, plini de bună dispoziție și har. Facem muncă de creație și nu ne jucăm pe maidan. Și, în fond, de ce Edison, acest mare inventator al tuturor timpurilor, n-ar fi născocit și el roata olarului? Măcar o roată cât de mică tot s-o fi gândit el să facă pentru a ușura viața olarilor, atât de grea în trecut, și de care s-a simțit atașat încă de mic.

Telefoanele din zilele următoare m-au anunțat că sunt cel mai mare gogoman al tuturor timpurilor, că n-am minte nici cât un câtăr împăiat și că aş merita să fiu purtat prin diverse localități cât mai populate, purtând pe piept inscripția „Ins cu malformații ale creierului, încă din naștere”. Cineva m-a sfătuit să-mi donez tărtăcuța, după moarte, unui muzeu de științe naturale care să mi-o conserve spre deliciul epocilor următoare. Un pensionar mi-a trimis o scrisoare în

care mă întreba când am putea să ne-ntălnim, deoarece e fericit că a mai găsit pe cineva care să credă, ca și el, că Amazonul e un affluent al Rinului. Un grup de cadre didactice mi-a pus întrebarea dacă am absolvit mai mult de patru clase primare, fiindcă au pus pariu cu cineva care susținea că n-am urmat nicio formă de învățământ. Cel mai mult m-a impresionat însă un telefon primit acasă la miezul nopții, prin care un ins mă întreba dacă e adevărat că s-a descoperit, în sfârșit, Atlantida, așa cum reiese din revista *Patima grilei*.

– Desigur, l-am răspuns eu, sprijinindu-mă mai bine într-un cot. Teritoriul atlant este acum în curs de reamenajare. Se renovează templele, casele, se pietruiesc din nou șoselele. În curând va fi permisă vizitarea lui.

– Și, într-adevăr, populația a scăpat nevătămată?, m-a mai întrebat el plin de speranță.

– Bineînțeles. Atlanții arată extraordinar de înfloritor. Parcă tocmai s-au întors din vilegiatură. Mediul acvatic în care au viețuit timp de secole le-a primit de minune.

– Cerule! a exclamat individul. Mai există și bucurii pe lumea asta! S-ar putea să-mi regăsească rudele și prietenii. Știți, a adăugat el confidențial, eu sunt dintre cei scăpați de la catastrofa care a scufundat acest continent.

– Nu se poate să nu-i găsiți, l-am îmbărbătat eu și m-am culcat la loc.

Într-o zi m-a vizitat un bătrânel, de altfel vioi, care dorea să-i spulber următoarea nedumerire: nu cumva jocul pe care l-am descris la rubrica *Să învățăm un nou joc!* este chiar străvechiul șotron? Sigur, l-am răspuns eu, regulile sunt întrucâtva asemănătoare, ba poate chiar identice, ceea ce nu-i răpește nicidcum din farmec și poate fi recomandat cu încredere tuturor vârstelor, indiferent de pregătirea lor.

Mare bucluc am avut cu membrii cercului rebusist *Când orizontal, când vertical*. Aceștia mi-au năvălit pur și simplu în birou și m-au

somat să le spun dacă nu cumva am vrut să-mi bat joc de oameni propunând un joc care presupunea investiții uriașe și n-avea nicio logică. Le-am mărturisit sincer că tocmai pe asta mizasem: cine-o să se încumete să dea atâtia bani ca să și-l construiască? Deci regulile lui total anapoda nici nu mai contau. Unul dintre ei a sugerat să fiu bătut, dar m-am împotrivat cu străsnicie și, simulând o criză de apendicită, am scăpat doar cu câțiva ghionți. Indivizii ăștia mi-au întărit și mai mult o convingere: gazetarul profilat pe jocuri distractive are o meserie riscantă.

Am devenit în scurt timp un cetățean de vază al orașului unde locuiam. Toți își dădeau coate când mă vedea și m-arătau cu degetul, zicând: „Uite-l pe ăla care confundă Bermudele cu niște delicioase prăjitură cu frișcă”, sau „Îl vezi pe ăla? Susține că gladiatorii i-au eliberat pe musulmani de vizigoți într-o bătălie care s-a dat la Trafalgar”, și că „malaxoarele sunt niște fructe tropicale care se folosesc la prepararea unor ceaiuri deosebit de eficace în combaterea reumatismului”. Foarte mulți doreau să-mi atingă hainele ca să se convingă de existența mea reală. Cu timpul, m-am resemnat. În definitiv, asta e viața unui om de seamă: primește scrisori cu sutele, telefoane aşijderea, iar pe stradă e invidiat pentru popularitatea pe care a căpătat-o.

Bineînțeles, numărul doi din *Patima grilei* n-a mai apărut sub redacția mea.

N-am înțeles nici până azi de ce unii nu vor să iasă, măcar câteodată, din rutină. E drept, tot ce făcusem era o aiureală. Și ce dacă am vrut să se râdă nițel în orașul acela amorțit, unde atunci când un bărbat ieșea fără ac la cravată, iar o femeie purta rochia mai sus de gleznă, cetățenii începeau să fiarbă de indignare?

Dar pe toate astea vi le-am povestit ca să vedeți doar care e cota norocului meu în viață.

Uite, de pildă acum: după cum bine știți, sunt de mic îndopat cu lecturi. Deci nu mi-e greu să compun din câteva fraze un tablou din care să reiasă splendoarea acestei zile de septembrie. Soarele stră-

lucește bland, frunzele plutesc în aer ca un stol de fluturi arămii, iar oamenii pășesc pe străzi cufundați în visare – iată tot tacâmul unui decor idilic.

Numai eu am dispoziția unui individ aflat în fața unor canibali care încă nu sunt hotărâți cum să-l prepare.

De trei zile-ncoace, gura nu-mi mai tace, susținând, în mod întemeiat, că subsemnatul s-a îmbolnăvit: dureri de cap, grețuri deloc existențiale, iar când îl pun sub braț, termometrul în scara Celsius arată 39 de grade chiar și la umbră.

În treacăt fie zis, sunt cam multe grade pentru un locotenent în rezervă.

Partea și mai proastă constă în faptul că, în buzunarul hainei mele bej de catifea reiată, am dat peste un bilet scris cu litere mari, cu o cerneală cătușă de puțin simpatică: „Andrei Mladin, dacă ții la viață, nu te duce pe Insula zorelor”.

Nicio stampilă, nicio semnătură.

Prin urmare, nu e vorba de nimic oficial.

Nici n-apuc să mă-ntreb dacă țin la viață și primesc alte întrebări, rostite pe un ton furios:

– *Ați înnebunit, Alteță? Peste câte mii de ani natura o să mai nască din neant alcătuirea de celule în care sufletul dumneavoastră visează aidoma unui împărat captiv?*

– *Activ?*

– *Captiv. Nu vă jucați cu vorbele!*

Dialogul cu primul meu sfetnic are un debut furtunos și livresc. Atac la rândul meu, mai mult în șagă.

– *Dar dacă această alcătuire de celule e imperfectă? N-ar trebui destrămată? S-au destrămat ele imperii, darmite un biet trup!*

– *Bateți câmpii! Se vede c-aveți temperatură.*

– *Eu n-am bătut niciodată pe nimeni.*

– *Asta-i bună! O mai faceți și pe milosul.*

– Chiar sunt. Adineori era să calc o furnică și am ferit-o în ultima clipă. În literatura rusă, asta s-ar chama milă.

– Dacă era Crăiasa furnicilor? O să v-ajute când o să fiți la ananghie. Mai cunosc eu niște cazuri.

– Nu mi-am dat seama ce rang avea. Deci, ce mă sfătuiești să fac?

– Spălați repede putina!

– Nu văd nicio putină! Poate vrei să spui puncte? Sunt câteva șalupe trase la mal care ar merita să arunci ceva detergent pe ele, deși operația ar fi acum inutilă.

Intervine în discuție și al doilea sfetnic.

– De ce vrei să faci din Luminăția Sa un laș?

– Cum îndrăznești să-mi vorbești așa?

Emomentul să iau măsuri prompte ca să nu izbucnească o încăierare. De multe ori s-a întâmplat ca, în Sala Tronului, cei doi să se păruiască fără să țină cont de ilustra-mi prezență. Uneori m-amuză să-i văd cum își sfâșie hainele, își smulg bărbile și-și pun piedică, semn al robustei și de care mai pot da doavă reprezentanții vârstei a treia. Însă azi n-am chef. Nici măcar strâmbăturile bufonului nu m-amuză. Bat cu sceptrul în brațul jilțului pe care stau și le spun să înceteze, fiindcă altfel îi concediez fără preaviz.

– Apărați-vă pielea, Alteță! mai scâncește primul sfetnic.

– O să mă dau cu cremă, îl asigur eu.

Cei doi sfetnici ai mei exprimă clar diversitatea și unitatea lumii vii. Primul vrea să mă păstreze ca pe-un unicat pe acest pământ, mă protejează de orice agresiune, îmi aduce ceșcuța cu lapte și cacao la pat și are grija să nu mă surmenez, oricât ar fițe morțis alții să mă vadă trudind de dimineață până seara. E un înțelept blajin, mereu zâmbitor și cu gesturi de o tandrețe învăluitoare. Cel de-al doilea însă, un tip ursuz și recalcitrant, completează împotrivă mea și vrea să mă contopesc că mai grabnic cu elementele. De fapt, exagerez: dacă ar fi așa, de mult aș fi organizat o execuție în zori cu el în rol principal. Pur și simplu nu-i place să mă vadă lâncezind.

Debarcaderul e proaspăt vopsit – hainele mele mânjite nu lasă niciun dubiu în această privință – un mic vapor se-ndreaptă spre noi rostogolind valătuci de fum în văzduh, iar cerul este de un albastru intens. Nu-i așa că e romantic?

Colocviul artelor, desfășurat în orașul C. de pe malul drumului fără pulbere, s-a încheiat cu un succes caracterizat de ziarul local drept „fulminant”, „o adeverată demonstrație a capacitatii artei noastre de a se apropia de mase, de a veni în întâmpinarea cerințelor spirituale ale oamenilor muncii”. Au fost aplauze, s-au înmânat premii, s-a plâns de bucurie, s-a râs, din câte-am înțeles, tot de bucurie.

Iar acum, câțiva dintre participanții la neuitata manifestare aşteaptă impacientați îmbarcarea pe vasul care, deși se-apropie, pare, contrar aşteptărilor, din ce în ce mai mic. Ce-ar mai spune acel savant care a alergat primul gol pușcă pe străzile unui oraș, sub pretextul unei descoperirii științifice? Ar mai susține că de la o corabie, când vine spre țărm, vezi mai întâi catargul?

Sau totul e numai o iluzie în capul meu aiurit de febră?

Deci, în curând o să ne îmbarcăm pe vaporosul vaporăș și o să vizităm Insula zorelor.

– E la doi kilometri de-aici, îi explică, îndatoritor, poetul local Pavel Bolbocea poetului de talie internațională Ștefan Comșe. Se vede cu ochiul liber.

Am ochiul liber, dar nu văd decât o pâclă alburie în direcția arătată de ghidul nostru. Este exact tipul de cicerone de la care, mai curând, te aștepți să te conducă prin cercurile Infernului. Fără pantofi cu tocul înalt, n-ar măsura mai mult de un metru și zece. Ceea ce pierde în înălțime, câștigă în schimb în lățime. Cureaua lui de la pantaloni e un model la scară redusă al Ecuatorului. Ochii îi sunt lăcrimoși și-și cere parcă, tot timpul, scuze. Grația lui o concurează serios pe cea a unui iguanodon întrăgostit.

Eu, însă, prefer căpșuni.

E un truc mai vechi de-al meu, din copilărie: ori de câte ori mă contrariază ceva, mă gândesc la niște tufe mari de căpșuni pe care le-am zărit când eram de-o șchioapă (nu de-un șchiop) într-o grădină uriașă cât cerul de deasupra ei. Căpșuni roșii ca săngele, immense și gustoase, iar în jurul lor forfoneau aferați fluturi de toate culorile, de dimensiunile unor vrăbii dolofane. Acela a fost primul meu rai (și singurul, cu siguranță, ținând cont de păcatele mele multiple) și când îmi vine să-mi iau rămas bun de la toate câte văd, o pornesc în căutarea spațiului pierdut, cu mijloace din ce în ce mai sofisticate.

De pildă, în ultima vreme, îmi proiectez în cap filme. Regizor, scenarist, interpret principal, operator – Andrei Mladin.

Îmi reglez, deci, aparatul de proiecție, bag un film color pe ecran lat, cât fruntea mea, și, după ce prin fața ochilor îmi trec numele realizatorilor, zăresc deodată o superbenie de fată, cu părul ca pana corbului oxigenat, cu picioarele unei girafe de talie mică și ochi focosi. Cu gesturi de un desăvârșit rafinament mă invită să-o urmez printre ruinele ce par a fi ale unui palat din Babilon. Aici se dezlănțuie muzica: Yellow River of Babilon, care al naibii mai seamănă cu A ruginit frunza din vii: deci anticii iubeau mult romanțele. Iată o friză a arcașilor: țepeni ca într-un șir monoton, cum se spune în analiza matematică. Iată friza leilor: ăștia parcă nu sunt atât de țepeni; unul dintre ei se desprinde de pe zid și se năpustește, cu un urlet însământător, spre juna Rody Ca. Prim plan pe Tânăra ghidă, absolventă a cursurilor Biroul de Turism pentru Tineret. Prim plan pe leu, care crește, crește, crește și se face tot mai mare. Prim plan pe mine care nu preget să mă interpun între om și fiară. Pentru un moment sunt făcut sandvici. Dar nu-mi place decât o singură felie de care sunt presat. Ucid cu sănge rece pentru ca altul să scrie un reportaj, nu cu ștreangul de gât. Cu cealaltă felie rămân toată viața.

Când să aflu cum se trăiește cu un trofeu de vânătoare pe perete și cu un trofeu de excursie în alcov, sirena vasului bubiue mai ceva

ca la C.F.R. când e alarmă, mă scoate urgent din reverie și mă bagă în sperieți. În sală se aud fluierături.

N-am ce face: sar în lături șocat, ca și cum o săgeată din friza arcașilor s-ar fi înfipăt lângă mine, fiindcă am profanat în gând imagini atât de sacre: îmi dau seama că frizează absurdul și pomădez realul.

Colegul meu, Haralambie Necșulescu, tresare și el, își duce mâna la inimă, ca și cum ar vrea să se asigure că n-a zbughit-o din loc. Apoi, după ce asupra ființei lui trupește coboară pacea, îmi strecoară printre dinți:

– Iar visezi cu ochii deschiși, ca în neuitatul slagăr! Ce fel de ziarist ești dacă nu te menții în permanent contact cu freamătușul realității? Cum spune redactorul nostru șef? Mereu la datorie, cu ochi cât o tip-sie! Iar tu?! Bebe cel Mare și Sfânt! Visător cu negre plete! Tare mi-e teamă că n-ar vrea nicio fată să-o furi! N-ai plecat încă pe ape, în marea escapadă, și tu nu mai ești cu picioarele pe pământ! Pfui! Ziaristul lui pește! Apropo: dacă ăștia n-au de gând să ne dea măcar azi o bucată că de pește la prânz, primul acvariul pe care-l văd e în primejdie.

Devine brusc mai serios și mă întrebă compătimitor:

– Tot mai susții că temperatura normală a corpului omenesc este de 39 de grade? E cam zăpușcală din pricina ta!

O clipă îl studiez din cap până-picioare ca pe-un incunabul uriaș. E la fel de înalt ca și mine. Desigur, e minunat să ai pe cineva alături care vede viața tot de la un metru optzeci și doi de centimetri. Fața îi e parcă mâncată de nisipurile sahariene, iar nasul încovoiat îl precede cu mult când forfonește prin peisaj. Dacă dă peste acvariul pe care-l visează, nu-i exclus să atingă chintalul. O meșă de păr îi stă pe ochi precum lui Nelson panglica neagră. Numai când fotografiază catadicșește să și-o dea în lături.

– Mă simt mai bine, Hara!

– Aiurea! De unde atâtă bine? Mii de halebarde! Ești galben ca produsul auxiliar al unei prisăci! Cerule! Ce pedeapsă! Sunt răzbunat pentru toate infamiile pe care mi le-ai făcut de când ne cunoaștem.

Să stai atâtea zile în mijlocul unor ființe atât de drăgălașe și talentate și tu să n-ai parte decât să le vizionezi demersul artistic! Câte dintre junele acelea n-ar fi fost topite de fericire să se fi aflat mai aproape de ziaristul Andrei Mladin! Nu neapărat pe un pat germinativ. Să le șoptească el vorbe dulci, să le amăgească și să le sucească nițel capul – nu mult, ca să nu-și ia nasul la purtare și să nu mai scape apoi de ele! Era una care, când te privea, ofta atât de languros încât m-am înduioșat de ea și am făcut tot ce mi-a stat în putință ca să-i mai alin durerea. Aia care a recitat *Voi oase trec vapoare pe Dunăriu*.

Cum a zis Hara? E cam zăpușeală? Într-addevăr, cerul parcă mi s-a lăsat pe umeri și m-apasă ca micul echipament de infanterist. Nu m-ar mira să-nceapă ploaia.

Poetul Ștefan Comșe se plimbă agitat, uitându-se cu o figură surprinsă printre crăpăturile dintre scândurile debucaderului. Îl miră, poate, culoarea apei. N-are decât 30 de ani, însă deja e temut pentru sarcasmul său. Nici n-ai crede că Tânărul acesta cu plete aurii și față albă, ca și cum ar ieși pe stradă doar când soarele e-n nori, în viața de toate zilele e atât de dur, iar când se află în fața hârtiei așterne versuri pline de gingăsie. E un bărbat frumos, nu prea înalt și îmbrăcat întotdeauna cu mult bun gust. Poartă acum, cu nonșalanță, un costum de blugi de o calitate și un model cum n-am prea zărit, conceput probabil de un tip care avea multe de cărat asupra lui, din moment ce e prevăzut cu atâtea buzunare și buzunărașe. În picioare are pantofi de pânză, aduși cu siguranță tot de pe meridiane pe care, din jenă, nu le mai numesc. Ca de obicei, s-a orientat perfect: ce e mai comod de purtat într-o excursie decât o astfel de costumație?

– Alo! Boier Mladin! Unde vă e gândul? îmi strigă Hara, uitându-se cu interes la gambele actriței Suzana Mecula.

– Lasă-mă! Nu-mi arde de nimic. Mai ales de dame.

– Faci curând doi poli, bâtrâne! Atunci o să fie mai greu să te ocupi de ele. Zi mai bine ce-ai pe suflet. Uite, nu-ți cer să-mi pupi mâna și să

stai în genunchi, dar ia mărturisește-te. Vreau să aud confesiunile unui copil al secolului, chiar dacă e mai bâtrânor.

– N-are niciun rost.

– Adică atunci când mâncaș prin cine știe ce hotel brânză cu pâine și ceapă avea rost și acum nu? Când au sărit să ne bată chelnerii aceia fiindcă am luat apărarea unor nenorociți, îmi dădeai mai multă importanță? Dar când am stat în ploaie, pe șosea, trei ore până a oprit un șofer cu inima mai bleagă și ne-a luat și pe noi a avut rost? Ce? Mă disprețuiești acum? Ești prea intelectual pentru mine? Eu sunt în cultura mare și tu în cultura mică? Asta vrei să zici?

– Nu te supăra. Mi-e inima cam grea.

– Ușureaz-o, fiule! De-aia e Haralambie Necșulescu pe lume.

I-arunc o privire cu o radiație penetrantă ridicată.

– Hara, tu crezi în presimțiri?

L-am luat pe neașteptate. De surpriză, își dă șuvița de păr de pe ochi ca să mă vadă mai bine. Apoi o lasă să cadă la loc, cu un gest obosit.

– Hail! M-ai ras! Nu m-așteptam. E chestie de metafizică. Sunt de-pășit. Nu mai vreau să aud nimic.

– Vezi cum ești?

– Schimbător cum e jocul, fredonează el. Dar tot n-am chef să-asculț baliverne. Vreau fapte! Ai? Arată-le! Nu? Du-te cu Cel de Sus. Altfel nici nu pot să-i zic. Ar crede careva c-am dat, la anii mei, în misticism.

Devine, însă, deodată curios.

– Cam ce presimțiri? Întreabă el bănuitor. Oare ne zboară?

– Nu.

– Dacă nu e vorba de asta, m-am liniștit. Altceva nu mă îngrijorează.

– Să dă să plece.

– Stai, Hara... O clipă. De când suntem aici?

– Unde aici? Pe acest pământ? Dintotdeauna.

– Aici, la colocviu.

3. Respect pentru oameni și cărti

La debarcader ne ieșe în întâmpinare chiar „stăpânul” insulei, arheologul Miron Stolerciuc. E un om cam la 60 de ani, înalt și slab. Ca de obicei la cei cu gâtul lung, mărul lui Adam îi e proeminent și execută o fascinantă mișcare du-te-vino, de piston bine reglat. Nasul îl are ascuțit și cu o mică protuberanță chiar la vârf, ceea ce-i dă un aer strengăresc. Poartă haine largi, de vară, de culoare crem, deosebit de comode și încălțat cu sandale usoare. Se poartă cu degajarea unui student în vacanță, zâmbind tot timpul și fiind deosebit de cordial. A venit pe Insula zorelor acum treizeci de ani și n-a părăsit-o decât de câteva ori, doar când treburile i-au reclamat urgent prezența în altă parte.

În urmă cu treizeci și cinci de ani, după ce absolviște strălucit facultatea, s-a cufundat în cercetarea unor manuscrise și documente mai puțin cunoscute. Le-a studiat zile și nopți – de-atunci a început să folosească ochelarii – le-a comparat și le-a interpretat. A trimis scriitori cătorva savanți din diverse țări ale lumii. I-sa răspuns cu amabilitate și competență. A stat de vorbă cu mai mulți arheologi din țară. După care a prezentat forurilor de specialitate o lucrare ce emitea o ipoteză mai mult decât îndrăzneață în legătură cu Insula zorelor. A stabilit, cu o argumentație clară, că aici a fost odinioară cetatea grecească Ankopolis. Unii au zâmbit sceptic. Alții au râs în hohote când l-au auzit pe Tânărul de aproape 30 de ani susținând că respectiva cetate – evident, ruinată – se află și azi sub un strat nu prea gros de pământ ce poate fi lesne îndepărtat, dovedă că țăranii de pe malul

fluviului vin aici cu bărcile și-și iau din belșug piatră de construcție pentru casele lor.

În urmă cu mai bine de două milenii – susținea entuziaștul cercetător – un cataclism s-a abătut asupra cetății și a coborât-o sub valuri. Peste ea s-au depus aluvioniile cărate de apă. Insula a dispărut. După două secole însă, un alt cataclism a scos-o la suprafață. E drept, nu mai avea aceleași dimensiuni, o bună parte din ea rămânând în continuare sub ape. Dar ce se găsea acum la lumina zilei merita efortul de a fi cercetat, mai ales că nu se punea problema unor investiții uriașe. El, Miron Stolerciuc, se oferea să dea la o parte pământul de pe legendara cetate.

N-a fost ușor să se facă ascultat și, mai ales, crezut. Ipoteza Tânărului arheolog a fost socotită de mulți fantastică, o tentativă juvenilă de a atrage atenția asupra sa. Printre cei care l-au defăimărat cu cea mai mare patimă s-a numărat unul dintre foștii lui colegi de facultate, Petre Buluga, care avusese o ascensiune rapidă și nefondată și nu vedea cu ochi buni inițiativele cuiva care îi fusese concurent încă de pe băncile amfiteatrului, când actuala soție a lui Stolerciuc refuzase să-l ia de bărbat. De aceea, i-a pus cu îndărjire bețe în roate, susținând cu orice prilej că ipoteza lui Stolerciuc e o încercare de parvenire prin fanfaronadă în lumea științei. N-a lipsit mult ca respectivul coleg să aibă sorti de izbândă. Însă incapacitatea lui a devenit la un moment dat notorie și a fost schimbat din postul pe care-l ocupa. Valul anonimilor l-a înghițit curând. Lui Miron Stolerciuc i-sa încredințat deschiderea unui șantier de arheologie în Insula zorelor. I-sau pus la dispoziție muncitori, au fost trimiși acolo studenți care să-l ajute în timpul practiciei. De la primele săpături au apărut ruinele cetății magnifice. Prestigiul lui Stolerciuc a crescut rapid, fiind inclus în elita savanților de pretutindeni. Lucrările lui au devenit jaloane în biografie altor cărți. El, însă, s-a păstrat la fel de modest și de tenace, având un singur vis: acela de a smulge cât mai mult, de sub pământ, din vestigiile cetății Ankopolis. Nici bolile de care a suferit, nici dorul

3. Respect pentru oameni și cărti

La debarcader ne ieșe în întâmpinare chiar „stăpânul” insulei, arheologul Miron Stolerciuc. E un om cam la 60 de ani, înalt și slab. Ca de obicei la cei cu gâtul lung, mărul lui Adam îi e proeminent și execută o fascinantă mișcare du-te-vino, de piston bine reglat. Nasul îl are ascuțit și cu o mică protuberanță chiar la vârf, ceea ce-i dă un aer strengăresc. Poartă haine largi, de vară, de culoare crem, deosebit de comode și e încălit cu sandale usoare. Se poartă cu degajarea unui student în vacanță, zâmbind tot timpul și fiind deosebit de cordial. A venit pe Insula zorelor acum treizeci de ani și n-a părăsit-o decât de câteva ori, doar când treburile i-au reclamat urgent prezența în altă parte.

În urmă cu treizeci și cinci de ani, după ce absolviște strălucit facultatea, s-a cufundat în cercetarea unor manuscrise și documente mai puțin cunoscute. Le-a studiat zile și nopți – de-atunci a început să folosească ochelarii – le-a comparat și le-a interpretat. A trimis scriitori cătorva savanți din diverse țări ale lumii. I s-a răspuns cu amabilitate și competență. A stat de vorbă cu mai mulți arheologi din țară. După care a prezentat forurilor de specialitate o lucrare ce emitea o ipoteză mai mult decât îndrăzneață în legătură cu Insula zorelor. A stabilit, cu o argumentație clară, că aici a fost odinioară cetatea grecească Ankopolis. Unii au zâmbit sceptic. Alții au râs în hohote când l-au auzit pe Tânărul de aproape 30 de ani susținând că respectiva cetate – evident, ruinată – se află și azi sub un strat nu prea gros de pământ ce poate fi lesne îndepărtat, doavadă că țărani de pe malul

fluviului vin aici cu bărcile și-și iau din belșug piatră de construcție pentru casele lor.

În urmă cu mai bine de două milenii – susținea entuziaștul cercetător – un cataclism s-a abătut asupra cetății și a coborât-o sub valuri. Peste ea s-au depus aluvioniile cărate de apă. Insula a dispărut. După două secole însă, un alt cataclism a scos-o la suprafață. E drept, nu mai avea aceleași dimensiuni, o bună parte din ea rămânând în continuare sub ape. Dar ce se găsea acum la lumina zilei merita efortul de a fi cercetat, mai ales că nu se punea problema unor investiții uriașe. El, Miron Stolerciuc, se oferea să dea la o parte pământul de pe legendara cetate.

N-a fost ușor să se facă ascultat și, mai ales, crezut. Ipoteza Tânărului arheolog a fost socotită de mulți fantastică, o tentativă juvenilă de a atrage atenția asupra sa. Printre cei care l-au defăimărat cu cea mai mare patimă s-a numărat unul dintre foștii lui colegi de facultate, Petre Buluga, care avusese o ascensiune rapidă și nefondată și nu vedea cu ochi buni inițiativele cuiva care îi fusese concurrent încă de pe bâncile amfiteatrului, când actuala soție a lui Stolerciuc refuzase să-l ia de bărbat. De aceea, i-a pus cu îndărjire bețe în roate, susținând cu orice prilej că ipoteza lui Stolerciuc e o încercare de parvenire prin fanfaronadă în lumea științei. N-a lipsit mult ca respectivul coleg să aibă sorti de izbândă. Însă incapacitatea lui a devenit la un moment dat notorie și a fost schimbat din postul pe care-l ocupa. Valul anonimilor l-a înghițit curând. Lui Miron Stolerciuc i s-a încredințat deschiderea unui șantier de arheologie în Insula zorelor. I s-au pus la dispoziție muncitori, au fost trimiși acolo studenți care să-l ajute în timpul practicii. De la primele săpături au apărut ruinele cetății magnifice. Prestigiul lui Stolerciuc a crescut rapid, fiind inclus în elita savanților de pretutindeni. Lucrările lui au devenit jaloane în bibliografia altor cărți. El, însă, s-a păstrat la fel de modest și de tenace, având un singur vis: acela de a smulge cât mai mult, de sub pământ, din vestigiile cetății Ankopolis. Nici bolile de care a suferit, nici dorul